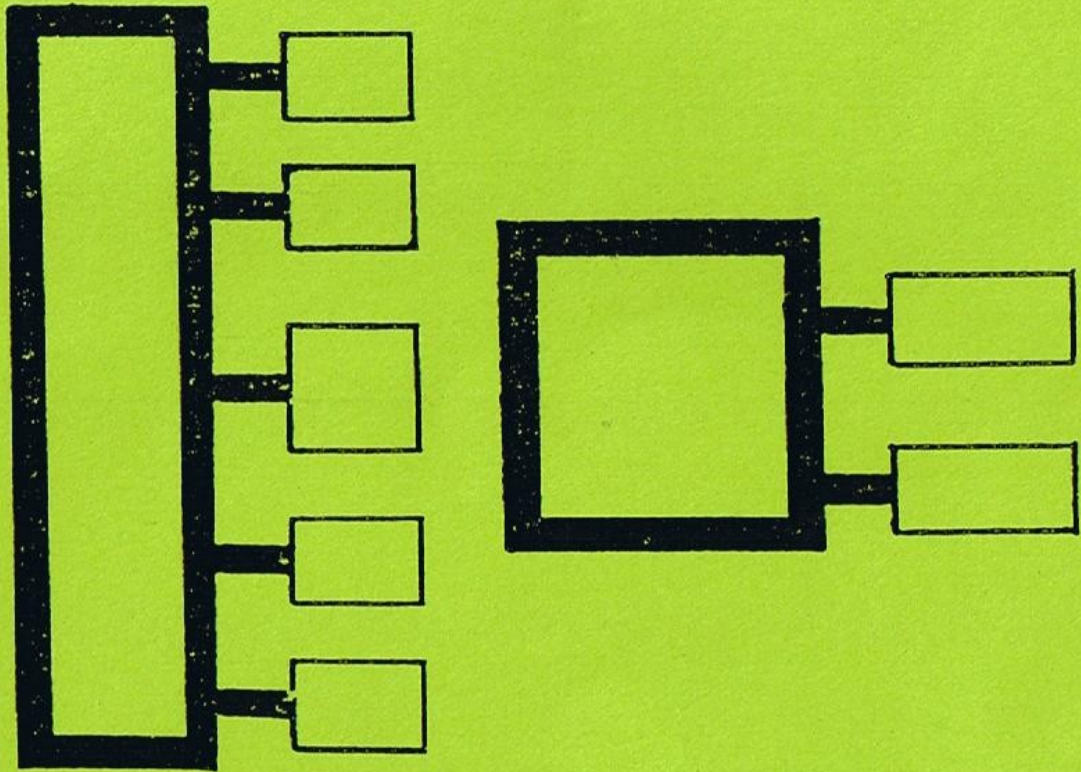

B. SKOULUND LARSEN

System-dansk

UDSAGNSORD OG TILLÆGSORD

HÆFTE **2**

Navn

Skole

System-dansk indlærer bogstavering gennem en kombination af auditiv og visuel bearbejdning.

En del elever vil kunne klare indlæringen på egen hånd, dog må det tilrådes, i hvert fald indtil eleverne er indstillet på arbejdsmetoden: at gennemgangen former sig som klasseundervisning af enkelte sider eller afsnit, gerne i form af diskussion.

Indlært stof fæstnes gennem ekstra opgaver, fx fra dagens læselektie eller ved hjælp af ordbogsøvelser.

Det lydanalytiske arbejde fra "Begynderbogen" bør genopfriskes med mellemrum, specielt med henblik på en sikker skelnen mellem langt og kort udtalt selvlyd!

B. SKOULUND LARSEN
Århus.

Udgivet af SKOLA-SYSTEM, Århus.

ISBN nr. 87-89689-20-8

3.udg. 3. oplag 1999

Eftertryk ikke tilladt iflg. dansk lov om ophavsret!

Eneforhandling: **SKOLA-System**
Nordvestpassagen 79
8200 Århus N.
tlf.: 86-167707

Udsagnsord.

læs:

1) Denne mand skal til at male sit hus.

2) Nu maler han sit hus.

3) Manden malede sit hus i går.

4) Han har altså malet huset.

5) En malende mand!

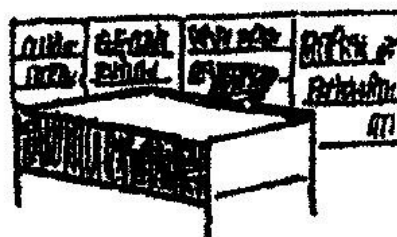
Læs:

1) Denne elev skal til at læse i en bog.

2) Nu læser eleven i bogen.

3) Eleven læste bogen i går.

4) Eleven har altså læst sin bog.

5) En læsende elev.

På side 1 og 2 er der sat streg under nogle ord, nemlig:

at male, maler, at læse, læser,
maled, malet, læste, læst,
malende læsende

Disse ord fortæller, hvad manden og eleven er ved at gøre eller har gjort!

Ord, der fortæller, hvad et menneske eller et andet væsen eller en ting (dvs. alle navneord!) foretager sig, kan kaldes fortælle- eller beskriveord, f.eks.:

De danser

Den hyler

Lampen oser

Men at beskrive eller fortælle, hvad nogen eller en ting foretager sig, kan også siges således:

man giver et udsagn (=en udtalelse) om personen eller tingen!

Ordene kaldes derfor

udsagnsord

Her er ordene fra side 1 igen:

- 1) at male
- 2) manden maler
- 3) manden malede
- 4) manden har malet
- 5) en malende mand

Du har lært om navneord, at de har en grundform, den korteste form, disse ord kan forekomme i uden at skifte betydning eller gå i stykker!

Grundformen fremkommer, når man fjerner endelserne!

.....

Prøv, om det samme er tilfældet med udsagnsord:

	endelse:		grundord:
male	- _____	=	_____
maler	- _____	=	_____
malede	- _____	=	_____
malet	- _____	=	_____
malende	- _____	=	_____

Her ses udsagnsordene fra side 2:

1) at læse	2) eleven læser
3) eleven læste	4) eleven har læst
5) en læsende elev	

Skriv bøjningen af læse og male herunder!

Læs:		Mal:	
1)	_____	1)	_____
2)	_____	2)	_____
3)	_____	3)	_____
4)	_____	4)	_____
5)	_____	5)	_____

Hvilke bøjninger har samme endelse?

Nr. _____ , nr. _____ og nr. _____

Hvilke bøjninger er forskellige?

Nr. _____ og nr. _____

Skriv endelserne her:

1)	_____	1)	_____
2)	_____	2)	_____
3)	_____	3)	_____
4)	_____	4)	_____
5)	_____	5)	_____

Opgave.

Find grundord og endelser af disse udsagnsord:

løse = _____ + _____

give = _____ + _____

ryger = _____ + _____

træder = _____ + _____

skjuler = _____ + _____

køber = _____ + _____

læste = _____ + _____

lærte = _____ + _____

sugede = _____ + _____

masede = _____ + _____

lavede = _____ + _____

stavet = _____ + _____

høstet = _____ + _____

vasket = _____ + _____

råbende = _____ + _____

gabende = _____ + _____

Benævnelser.

Navneordenes bøjninger fik navne:

en stol:	ental ubestemt
stolen:	ental bestemt
stole:	flertal ubestemt
stolene:	flertal bestemt

Udsagnsordenes bøjninger har også navne, blot på en anden måde.

På side 3 lærte du, at udsagnsord fortæller, hvad et navneord foretager sig.

De beskriver altså en handling, noget man gør eller laver:

manden maler	eleven skriver
hunden løber	hesten springer

De fortæller også, hvornår denne handling foretages, nemlig om det sker lige nu, eller om det er sket (se igen side 1 og 2!), f.eks.: (svar med nu eller i går!)

manden maler sit hus.	hvornår? _____
manden malede sit hus.	hvornår? _____
manden har malet sit hus.	hvornår? _____
en malende mand.	hvornår? _____

Se på side 2 og svar igen med **nu** eller **i går!**

- 2) eleven læser i bogen. hvornår? _____
 3) eleven læste i bogen. hvornår? _____
 4) eleven har læst i bogen. hvornår? _____
 5) en læsende elev hvornår? _____

Hvilke numre fortæller, at eleven er ved at læse i bogen?

nr. _____ og nr. _____

Hvilke numre viser, at eleven er færdig med at læse bogen?

nr. _____ og nr. _____

Se på 2) og 3) på denne side (se også side 8!)

manden maler	eleven læser
manden malede	eleven læste

Hvad er endelsen i: **maler** og **læser**?
 endelsen er: _____

Og endelserne i: **malede** og **læste**?
 _____ og _____

Det er altså udsagnsordets endelser, der fortæller om forskellen i tid!

For hvornår sker: maler og læser? _____

Hvis udsagnsordet fortæller om noget, der sker lige nu, siger vi, det er bøjet i

nutid

Hvis udsagnsordet fortæller om noget, der er sket tidligere, f.eks. i går, siger vi, det er bøjet i

datid

Læg mærke til, at der står et navneord foran udsagnsordet, når det er bøjet i nutid og datid!

.....

Nu kan du udfylde det første skema om udagnsord, det skema, der drejer sig om nutid og datid!

grundord

+ ___ giver nutid!

+ ___ og ___ = datid!

(Se side 6, 7 og 8 igen, hvis du ikke allerede kan disse endelser udenad!)

.....

Del udsagnsordene herunder i nutid og datid!

Skriv dem i de to striber til højre!

(Prøv med nu og i går! - eller kan du klare opgaven bare ved at se på endelserne?)

	<u>nutid:</u>	<u>datid:</u>
1) ... løber manden.	_____	_____
2) ... lyste lampen.	_____	_____
3) ... bader du.	_____	_____
4) ... køber han.	_____	_____
5) ... ledte hun.	_____	_____
6) ... talte vi.	_____	_____
7) ... høster de.		
8) ... smilede damen.		
9) ... kører maskinen.		
10) ... stavede eleven.		
11) ... spiste katten		
12) ... vasker fru Hansen.		

Skriv grundordet af alle udsagnsordene i 1 - 12!

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Se side 1 og 2!

I den første linje på de to sider står der:

"Denne mand skal til at male sit hus."

"Denne elev skal til at læse en bog."

Der er streg under at male og at læse!
Skriv de to ords grundord:

_____ og _____

Hvilken endelse har begge ord, når der står **at** foran dem?

endelsen er: _____

Blad om på side 11!

Der skrev du grundordet af 12 udsagnsord!
Prøv at sætte at foran de grundord, sådan:

at løbe at _____

at _____ at _____

at _____ at _____

at _____ at _____

at _____ at _____

at _____ at _____

Hvilken endelse får alle disse udsagnsord?

Du skal vide, at den bøjning af et udsagnsord, der har **at** foran sig hedder

navnemåde

Den hedder sådan, fordi den kan bruges på samme måde som et navneord og også har samme betydning!

eks.: han lærer at læse = han lærer læsning.
 vi lærer at stave = vi lærer stavning.
at læse er let = læsning er let.
at skrive er svært = skrivning er svær.

.....

Nu kan næste del af udsagnsordenes skema gøres færdig.

Fyld skemaet ud!

	+ _____ = navnemåde
grundord	+ _____ = nutid
+ _____ og _____	= datid

(Se igen side 10!)

Her kommer en stor opgave. Kan du løse den helt, har du lært den første og vigtigste del af bøjningen af udsagnsord!

Det første ord er bøjet for at vise dig, hvordan det foregår.

Der er to muligheder i datid! Det er let at bestemme, hvilken af dem der skal bruges.

Fyld skemaet ud! (Begynd med grundordet!)

grund-ord	navne-måde	nutid	datid (-ede)	datid (-te)
øs	at øse	øser	øsede	
	at hyle			
gal				
		læser		
	at møde			
		råber		
søg				
	at løfte			
bøj				

Her er en opgave til af samme slags:

grund-ord	navne-måde	nutid	datid (-ede)	datid (-te)
	tale			
malk				
		tåler		
	fange			
		vasker		
blæs				
	låse			
		puster		
		varmer		
	gnave			
		støder		
hent				

Kendeord.

Du husker, at navneord har nogle kendeord, nemlig en for n-ord og et for t-ord!

Udsagnsord er også lette at kende. De fortæller jo noget om, hvad et menneske eller et andet væsen foretager sig. Derfor har der på alle de foregående sider stået et navneord sammen med udsagnsordene, sådan:

manden maler	eleven læser
hunden løber	maskinen kører

Dette betyder, at vi kan kende et udsagnsord på, at vi kan sætte et navneord foran det!

Vi kan også gøre noget andet:

manden maler	=	han maler
eleven læser	=	han/hun læser
hunden løber	=	den løber
træet vælter	=	det vælter

Hvilke andre ord kan altså sættes i stedet for et navneord?

Det kan: _____

Se igen side 12! Her står et ord til, der kan sættes foran et udsagnsord, nemlig: _____

Udsagnsord kan altid kendes på, at man kan sætte:

at eller han, hun, den, det foran!

Her følger et lille læsestykke:

"Peter går i skole hver dag for at lære en masse ting.

Han skal både kunne læse, stave, regne, gøre gymnastik, tegne og meget andet.

Det kan godt være vanskeligt, når man skal lære så mange fag: nogle elever har da også svært ved regning, andre ved at arbejde med læsning, men Peter synes, at det sværeste er at få lært at stave uden for mange fejl.

Hans lærer siger dog, at det bliver lettere at skrive rigtigt, så snart han kan bøjé alle ord, både navneord og udsagnsord og så nogle, der hedder tillægsord!"

Find så mange udsagnsord som muligt i læsestykket herover og skriv dem på hver sin linje:

(Prøv med de forskellige kendeord på side 16!)

Endnu et læsestykke:

"I eftermiddag er Peter ude og spille fodbold. Hans kammerater hentede ham, da han var færdig med at spise.

Henne på banen mødte Peter en flok drenge fra en anden skole. Han spurgte dem, om de ville være med. De svarede ja, og så stillede de to hold op.

Kampen begyndte, og i løbet af nogle minutter førte de fremmede drenge med 2 - 0.

Det varede dog ikke længe, før Peters hold også havde et par mål.

Da de havde kæmpet i næsten en time, lavede en af Peters kammerater endnu et mål, og da kampen sluttede, stod det 3 - 2 til Peters hold."

Prøv igen at finde udsagnsord frem ved at benytte de forskellige kendeord:

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Uregelmæssigheder.

Her følger en del særlige udsagnsord, de står alle i navnemåde:

at gå at bo at ro at få
at sy at slå at stå at tro

Ender disse ord på en selvlyd eller en medlyd?

På en _____

Hvilket bestemt bogstav ender navnemåder normalt på? (Se side 12!)

Altid på _____

Her ser du de samme ord i sætninger:

manden går en tur, jeg bor her, de ror ud til skibet, hun får en gave, mor sy en kjole, drengen slår sig, jeg står stille, tror du mig?

Står udsagnsordene i nutid eller datid?

De står i _____

Hvilken endelse får grundordene?

Endelsen er _____

Vi har altså 2 muligheder for at danne nutid:

Her er endelsen: _____ og på side 10: _____

Nutid dannes altså af

grundord + _____ eller _____

Der er flere udsagnsord, der er værd at lægge mærke til:

at slås at enes at synes

En del udsagnsord ender altid på **s**, og dette s har de med sig i alle bøjninger:

nutid: de slås vi enes han synes

datid: de sloges vi enedes han syntes

Alle udsagnsord kan for øvrigt tilføje et s, prøv blot med nogle af de ord, du har arbejdet med i dette hæfte!

Når det sker, siger vi, at udsagnsordene er bøjet i lideform, mens den bøjning, du har lært til nu, hedder handleform.

eks.: far kører bilen - bilen køres af far

Og nu nogle andre, som vi bruger meget ofte:

nutid:

jeg tør komme
vi gør arbejdet
de har travlt
hønen lægger æg
pigen siger intet

datid:

jeg turde komme
vi gjorde arbejdet
de havde travlt
hønen lagde æg
pigen sagde intet

Hvilken endelse har disse ord i datid?

Nu kan det første skema over udsagnsordenes bøjning gøres helt færdigt:

	+ e	giver navnemåde: at lære, at læse (uden e: de få, der ender på en anden selvlyd)
grundord	+ (e)r	giver nutid: han læser, hun maler, vi går
	+ (e)de	giver datid: manden malede, vi gjorde
	+ te	det blæste

Læg mærke til, at e står i () ved nutid og datid!

Hvorfor er der mon () om bogstavet e?

Se side 19 og 20 og giv svaret her:

22

Nu følger nogle sider med en helt ny slags ord!

Her ser du:

1)

en skarp kniv og en sløv kniv

2)

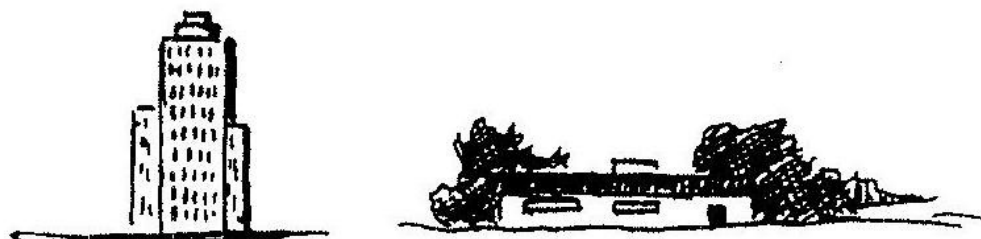
en tyk gren og en tynd gren

3)

en ny bil og en gammel bil

4)

en høj bygning og en lav bygning

5)

en hel pære og en halv pære

På side 22 står nogle ord, som du kender i forvejen, nemlig:

- 1) kniv
- 2) gren
- 3) bil
- 4) bygning
- 5) pære

Hvad er det for en slags ord?

Det er: _____

Er det n-ord eller t-ord?

Det er: _____

Du får noget ganske bestemt at vide om disse ord:

1. Den ene kniv er _____ den anden _____
2. Den ene gren er _____ den anden _____
3. Den ene bil er _____ den anden _____
4. Den ene bygning _____ den anden _____
5. Den ene pære er _____ den anden _____

Er knivene, grenene, bilerne, bygningerne og pærerne så ens eller forskellige?

De er: _____

Vi har en særlig slags ord til at fortælle os, hvordan ting, mennesker og andre væsener ser ud, idet de f.eks. fortæller os om disse tings og væseners størrelse, farve, alder, vægt og meget andet.

Herved bliver vi i stand til at kende forskel på de ting, der bliver omtalt!

For at gøre forskellen helt tydelig må disse ord stå lige i nærheden af det ord, de fortæller noget om, helst lige ved siden af det, således som du har set det på side 22.

Når de gør det, siger vi, at de "lægger sig" til deres navneord!

Man kan også binde disse særlige ord til deres navneord med et udsagnsord, som det er vist på side 23.

Det er da næsten altid ordet er, som binder dem sammen, sådan:

en skarp kniv	eller	kniven <u>er</u> skarp
en ny bil	eller	bilen <u>er</u> ny

Fordi disse ord "lægger sig til" deres navneord, har de fået navnet

tillægs-ord

Bøjning og kendeord.

Vi prøver ligesom med navneord og udsagnsord, om tillægsord kan bøjes, dvs. om de også består af grundord og forskellige endelser.

Lad os tage et eksempel:

en høj mand
 det høje træ
 et højt hus
 han er højere end jeg
 Peter er højest i klassen.

Hvad må grundordet så hedde?

Det hedder: _____

for

grundord: endelse:

høje = _____ + _____

højt = _____ + _____

højere = _____ + _____

højest = _____ + _____

Se igen side 22 og prøv at finde ud af, hvilket af disse udtryk man kan sætte foran et tillægsord:

at kunne at skulle at være

(Sæt kryds under det rigtige!)

Den almindelige bøjning.

Se igen på endelserne side 25!

Der er to korte endelser: -e og -t
og to lange endelser: -ere og -est

Hvilket navn kan vi give de to korte?

_____ -form og _____ -form

Bøj disse tillægsord i e-form og t-form:

grundform: e-form: t-form:

at være stor _____ _____

at være klog _____ _____

Læs disse eksempler:

- en skarp kniv, den skarpe kniv, et skarpt sværd
- en tynd pige, det tynde tæppe, et tyndt tæppe
- en ny bil, de nye biler, et nyt hus.

Hvornår bruges grundordet? efter _____

Hvornår bruges e-formen? efter _____

Hvornår bruges t-formen? efter _____

Er det så n-ord eller t-ord, der står sammen med grundordet?

Det er: _____

Opgave.

Find tillægsordene i disse striber og skriv dem nedenunder, men pas på, for de står både i grundform, e-form og t-form!

Husk, at der er to måder at kende tillægsord på: enten ved at sætte "at være" foran dem, eller ved at sætte dem sammen med et navneord!

bordet	kommer	flot	fine
brun	kønt	varmt	ligger
bogen	husene	synger	kræsen
lange	briller	kuffert	papir
rent	pænt	syge	rigt
flad	jæfte	dyret	blyant
sort	røde	lamper	væggen
vandet	lyset	stærke	stor
vred	skoene	regne	lineal
farlig	artige	stramt	strømper

_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____

Her er det første skema over tillægsordenes bøjning!

Den almindelige bøjning:

grundord	+ e (giver e-form)
	+ t (giver t-form)

.....

Dette skal huskes:

- 1) Vi kan sætte **at være** foran tillægsordets grundform (eller grundord):

eks.: **at være** stor, lang, smuk, rask

- 2) Vi kan sætte tillægsord sammen med navneord, idet

- vi bruger **grundordet ved n-ord!**

eks.: en høj hat, en køn pige

- vi bruger **t-formen ved t-ord!**

eks.: et stort hus, et smukt billede

- vi bruger **e-formen efter den, det og de!**

eks.: den gode fe, det høje hus, de fine ure.

Vi skal nu se på de lange endelser: -ere og -est.
 Det er lettest at forstå, hvordan disse endelser
 fremkommer ved at se på nogle tegninger:

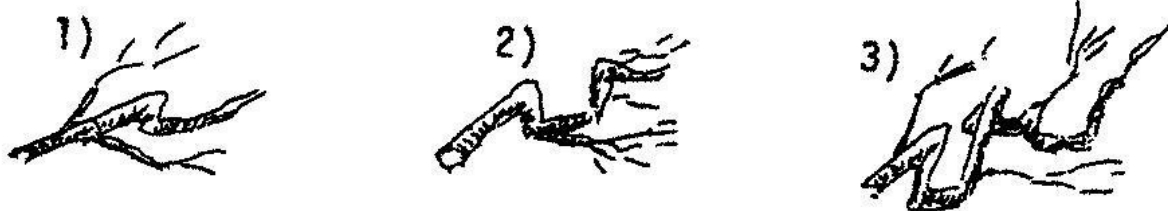

Træ nr. 1 har en høj stamme.

Træ nr. 2's stamme er mere høj end nr. 1's.

Træ nr. 3's stamme er mest høj af dem alle!

Her er tre grene; vi sammenligner også dem:

Gren nr. 1 er skæv.

Gren nr. 2 er mere skæv.

Gren nr. 3 er mest skæv!

Selv om tillægsordet er det samme for de tre
 træer og også det samme for de tre grene, så er
 træerne og grenene indbyrdes forskellige!

Hvad er det for to ord, der viser forskellen?

_____ og _____

Alle tillægsord kan bøjes på den måde, du lige har set:
 man kan være mere eller mest stærk, stor, høj eller klog i klassen.

Men det er som regel kun særlig lange tillægsord, der bøjes sådan, fx

at være langbenet.

Det bøjes: langbenet, mere langbenet
 mest langbenet.

Det drejer sig altså om ret få tillægsord;
 i almindelighed foregår bøjningen efter dette mønster:

Alle de bøjninger, du har lært indtil nu, er foregået ved, at der er føjet endelser til et grundord, og det er da også det, der normalt sker med tillægsordene, sådan:

ordene mere og mest slås i stykker til

m-ere m-est

Eller sagt på en anden måde:

vi fjerner m fra mere og mest

(m)-ere (m)-est

Derved fremkommer de lange endelser, som sættes til grundordet

fx: høj høj-ere høj-est

klog klog-ere klog-est

Opgave.

Bøj tillægsordene herunder med de lange endelser:

grundord	-ere	-est
fed		
fin		
fæl		
løs		
ny		
pæn		
rar		
ren		
rig		
klar		
drøj		
kort		
skarp		
stærk		
svær		
høj		
klog		
kold		

Den bøjning, du lige har foretaget med endelserne fra mere og mest, hedder

grad-bøjning

Tillægsord har altså to bøjninger:

I: Den almindelige bøjning
(med korte endelser)

grundord

+ e = e-form
+ t = t-form

II: Gradbøjningen
(med lange endelser)

grundord

+ ere = højere grad
+ est = højeste grad

Husk det på denne måde:

Tillægsord har en kort og en lang e-form,
og de har en kort og en lang t-form!

Uregelmæssig bøjning.

De bøjninger, der står i skemaerne side 32 bruges til næsten alle tillægsord.

Der findes få uregelmæssigt bøjede tillægsord, herunder er nogle af de almindeligst brugte:

grundord	højere grad	højeste grad
lille	mindre	mindst
god	bedre	bedst
gammel	ældre	ældst
ond	værre	værst

Enkelte får omyd, dvs. at selvlyden bliver en anden end i grundordet, f.eks.:

grundord	højere grad	højeste grad
ung	yngre	yngst
stor	større	størst
lang	længere	længst

Hvordan viser forskellen sig så imellem skemaet herover og på side 32? (Undtagen ved ordet længere!):

-ere bliver til _____

-est bliver til _____

Vi har mange tillægsord på dansk, der ender på -ig

Det er værd at lægge mærke til, at disse ord altid tilføjer -st til deres højeste grad:

grundord	højere grad	højeste grad
dygtig	dygtigere	dygtigst
heldig	heldigere	heldigst
vigtig	vigtigere	vigtigst
rigtig	rigtigere	rigtigst

.....

Nu kan tillægsordenes skema over gradbøjning gøres helt færdigt:

grundord	+ (e)re
	+ (e)st

Hvorfor skal der sættes () om e?

Fordi: _____

.....

Udsagnsord igen!

Se side 10!

Der står nogle bøjninger, der ikke er blevet omtalt endnu, nemlig:

grundord:	bøjning:	endelser:
læs	læst læsende	_____ _____
mal	malet malende	_____ _____

Hører læst og malet til nutid eller datid
til _____ (se side 1 og 2!)

Hører læsende og malende til nutid eller datid?
til _____

Vi prøver at sætte ordene ind i sætninger:

bogen er læst døren er malet
en læsende elev en malende mand

Se side 24, før du svarer på dette:

Står disse ord så som:

- 1) navneord?
- 2) udsagnsord?
- 3) tillægsord?

Sæt kryds ved det, du mener!

Disse sidste bøjninger af udsagnsord side 35 skal også have et navn!

Du har fundet ud af, at de står som tillægsord, da de har samme kendeord som de. Dette giver os navnet:

tillægs-form

Du har også set på side 1 og 2, at læst og malet hører til datid, derfor kan formen udmærket kaldes datids tillægsform!

Læsende og malende opfører sig også, som om de er tillægsord:

en malende mand en læsende elev

Læsende og malende hører til nutid. Det har du også set på side 1 og 2!
Derfor kan denne form passende kaldes nutids tillægsform!

De navne, vi her har fundet frem til, har været brugt tidligere, men nu hedder de

4) den korte tillægsform

5) den lange tillægsform

Hvorfor mon netop disse navne?

Oversigt.

Udsagnsord:

grundord	+ e	<u>navnemåde</u>
	+ (e)r	<u>nutid</u>
	+ (e)de	<u>datid</u>
	+ te	
	+ (e)t	<u>kort till.form</u>
	+ ende	<u>lang till.form</u>

Tillægsord:

almindelig bøjning

grundord	+ e
	+ t

gradbøjning

grundord	+ (e)re
	+ (e)st

"System-dansk" omfatter nu flg. hæfter:

I. Til børnehaveklasser og begyndelsen af 1.kl.:

"Motorisk træning"

"Auditiv? - Visuel? - Motorisk?"

(Grov- og finmotorisk træning - konstatering af elevernes indlæringsvej(e).)

II. Til begynder- og specialundervisning:

"Bogstavbogen"

"Begynderbogen"

"Opgavebogen"

(Videreføring af "Motorisk træning" til bogstavskrivning - vis.-mot. indlæring af ordbilleder - praktisk indføring i bøjningen.)

III. Til videregående staveindlæring på alle klassetrin og specialundervisning:

"Hæfte 1" (om navneord)

"Hæfte 2" (om uds.- og tillægsord)

"Hæfte 3" (de 4 staveregler)

"Staveliste A" (2. - 5.kl.)

"Staveliste B" (fra 6.kl.)

IV. Til lærere:

"Om staveindlæring" (begrundelse f. "System-dansk")

Copyright © og forhandling:

Skola-system

TH.: 86 167707